

Bedrijfsraadvergadering d.d. 20 juni 1995:

Zie 'Uit de Bedrijfsraad'.

Spuitschade:

Ten overvloede, men moet altijd een spuitschadeformulier invullen. Bij de opgave, hoe groot de schade is, dient men ook de kosten die door de coördinator van de Bond worden gemaakt (o.a. km-vergoeding) te vermelden.

Herbenoeming leden LBS afdeling Bijenteelt:

Voor onze Bond zijn dat C. Roelen en als plaatsvervanger H. Weijenborg.

Studiedag 1995:

Over de invulling toegangsprijs e.d. komt in **Bijen** een aankondiging.

Een voorgestelde terugkomdag voor honingkeurmeesters is een gescheiden activiteit t.a.v. de Studiedag. De bedoeling van deze dag is om nog eens de keuring van honing e.d. door te nemen en te toetsen aan de huidige ideeën. De keurmeesters zullen gevraagd worden om met voorstellen te komen.

Enquête Bijen:

Een van de bondsbestuursleden heeft de resultaten van de enquête geanalyseerd. De conclusie is dat de lezers praktische kennis weten te waarderen. Vraagtekens worden gezet bij de betrouwbaarheid van de enquête gezien de leeftijd en het opleidingsniveau van de respondenten.

Concept notulen algemene vergadering 1995:

Doorgenomen en daar waar nodig was aangepast. Deze zullen t.z.t. naar de verenigingen gezonden worden.

Onderwijs imkerij:

Het verslag van de vergadering met het STOAS is doorgenomen. Het bestuur gaat accoord met de aanbevelingen en wacht nu op de beslissing van de centrale AOC. Wel zullen alvast gegevens verzameld worden hoe bij de andere Bonden LLTB en ABTB de laatste drie jaar verlopen zijn. Hetzelfde gebeurt binnen onze Bond.

Aanpassen verenigingsboek:

Nieuwe telefoonnummer.

Taken bestuursleden.

Rubriek inlassen 'Hoe te handelen met spuitschade'.

Bijeenkomst voor de contactpersonen drachtverbetering is gepland op 4 september a.s. te Tilburg in het Natuurhistorisch Museum.

N.B.: Voor meer informatie kunt u terecht bij het secretariaat, tel.: 013-836350, 's maandags tussen 8.30 en 16.30 uur.

Uit de PC

Dick Vunderink

We kunnen nu nog maar over één ding klagen: hoe we de honing kwijtraken. Wat een fantastisch bijenjaar is 1995. Behalve voor onze collega in Limburg wiens mooie bijenstand wegens AVB-besmetting werd opgeruimd. Gelukkig is hij dit jaar de enige die getroffen werd. Al onze pessimistische verwachtingen van een verdere verspreiding in 1995 kwamen niet uit en onze hoop dat de prachtige zomer en najaar van 1994 de bijen de vitaliteit zouden bezorgen om weerstand aan de besmetting te geven, leek gerechtvaardigd. Het is wel even opgelucht adem halen. Maar het lijkt ook gerechtvaardigd om te beseffen dat we met incidentele uitbraken moeten leren leven en de werkgroep die zich beraadt over het bestrijdingsbeleid gaat gewoon door. We hebben overigens met voldoening geconstateerd dat de logboeken op de markten goed zijn bijgehouden en dat iedereen aan deze maatregel goed meewerkte. Dat is een compliment waard. Ik beluisterde wel dat het bezoek aan de bevruchtungsstations dit jaar wat minder was. Men heeft kennelijk de kat wat uit de boom gekeken. Dat zal volgend jaar wel over zijn, maar laten we één les goed in gedachten houden: goede registratie van de acties ten behoeve van traceerbaarheid.

De markten bieden altijd een goede gelegenheid imkers te ontmoeten. En vaak raak ik onder de indruk van de kwaliteit en energie waarmee men bezig is. En steeds meer gaat voor je leven het portret van imkerend Nederland in het rapport van de Structuurcommissie. De genietende natuurimker met twee volken in de achtertuin, de wat grotere imker die al vorsend en experimenterend probeert die bijen beter te begrijpen. De bestuivingsimker die verstand moet hebben van de teelt van gewassen om door telers gevraagd te worden en de honingimker die reist en trekt om de maximale honingproductie uit z'n volken te halen. En het bestuur, (in de wandelgangen 'Wageningen' genoemd) moet zien dat ze voor elk van die groepen wat betekent. Daarover hebben we als HB gesproken met enkele vooraanstaande imkers. Om van buiten onze eigen kring impulsen te krijgen voor het beleid dat we moeten voeren. Een constructief gesprek waarvan we de uitkomsten verwerken in het beleidsplan. Maar per definitie kun je aan compromissen niet ontkomen. Eerder heb ik al eens genoemd het Platform Groen in de Woonomgeving. Ook zo'n zoekproces samen met de Vlinderstichting en enkele 'materiedeskundigen' om te pogen de voedingsbronnen voor insecten te verbeteren. Veel van onze imkers met bijen in de woonplaats kennen daar het voortreffelijke drachtgebied. Ik zelf ben daarover steeds weer verbaasd. Het platform probeert wegen te vinden die drachtgebieden verbeteren. Als in elk

stadstuinje vijf goede drachtplanten verschijnen en de Plantsoenendienst poot her en der nectar- en stuifmeel-dragende struiken en heesters, krijgen we een voortreffelijke compensatie voor wegvallende monoculturen als koolzaad. En je bent verzekerd van een grote variatie in soorten nectar en stuifmeel, waarvoor o.a. Imkerij Fortmond zo sterk pleit. En terecht, mijns inziens. Goed, dit is wat het platform nastreeft, maar hoe kun je het publiek beïnvloeden? Het verrassende van dit platform is dat we in elke bijeenkomst een nieuwe weg uitzetten, die in de volgende weer doodloopt, maar dan ligt een andere weg weer klaar. Vervolgens blijkt die ook niet de goede te zijn, maar nu hebben we het gevoel toch een begaanbare weg gevonden te hebben. Hoe die eruit ziet vertel ik nog niet. Omdat we de weg nog verder moeten verkennen en nu nog geen valse hoop willen wekken. Ook omdat er zich mogelijk nieuwe partners aandienen, de KNNV en Vogelbescherming, zodat het draagvlak aanmerkelijk steviger wordt.

250 Maar één ding staat vast: het effect wordt pas zichtbaar op lange termijn. Toch is het belangrijk er nu aan te werken want de verstedelijking van Nederland gaat door en in die verstedelijking is een samenleving met een levende fauna van insecten, vogels, egels en noem maar op, heel wel mogelijk. Maar hij moet wel mogelijk gemaakt worden. Vandaar het platform.

Van deze plaats feliciteer ik Riet Oostendorp met haar 25-jarig jubileum bij de VBBN. Het is goed om te zien dat zij na al die jaren nog zo intens betrokken is bij haar werk. Wij hebben onze waardering daarvoor uitgesproken tijdens een barbeque met medewerkers en enkele oudgedienden uit collega's en HB.

In augustus wordt het Apimondiacongres in Lausanne gehouden. Verscheidene imkers gaan daarheen, waaronder ook ik als vertegenwoordiger van de Bedrijfsraad. Apimondia is de wereldorganisatie van imkers, destijds opgericht door de ex-voorzitter van de VBBN, de heer Ridder Van Rappard. Ik hoop dat ik u de volgende keer wat interessants hierover heb te vertellen.

En zo gaat langzamerhand het bijenseizoen weer verschuiven naar het bestuurlijk seizoen en hoop ik velen van u daardoor weer te ontmoeten.

Perikelen in de braak

Heyta van der Reijden-Rynja

Een artikelje in het blad Noordooft van de Noordelijke Land- en Tuinbouworganisatie (NLTO) van 7 juli jl. heeft voor flinke onrust gezorgd onder de imkers en onder boeren die hun land hadden braakgelegd met inzaai van phacelia en andere bijenvriendelijke planten, met name in het noorden van het land. Wat is het geval: een boer stelde de vraag of hij bijenkasten mocht plaatsen op zijn perceel natuurbraak. De redactie van het blad gaf hem ten antwoord: 'nee, in principe niet. Volgens de regeling mag u geen geldelijk gewin hebben. Ook al krijgt u geen vergoeding, dan kan het nog uw compensatie op het spel zetten'. Dit is echter een te enge interpretatie van de braakleg-regeling. Er staat inderdaad in de regeling dat een boer geen opbrengst mag hebben in de vorm van diervoeder of dierprodukten. Echter, door de bijenhoudersorganisaties is

in het Landbouwschap allang duidelijk gemaakt dat bijenhouden geen winstgevende zaak is, en dat de boer er ook bepaald niet 'beter' van wordt. Stel dat een boer zijn land wil braakleggen met gras. Hij mag daar dan geen diervoeder van oogsten, en het gras ook niet weghalen. Hij betaalt f120 voor een hectare aan graszaad. Als hij phacelia zaait, kost hem dat ongeveer f200 per ha, dus f80 méér. De imkers zouden kunnen aanbieden deze meerkosten te dragen. Bij een plaatsingsdichtheid van vijf kasten per ha komt dat neer op f15 tot f20 stageld per kast. NB: in Duitsland, waar ook de McSharry regeling geldt, wordt dit bedrag door het ministerie vergoed! Overigens heeft de commissie McSharry onlangs besloten om bijen uitdrukkelijk in de regeling op te nemen waarbij ook weer eens duidelijk wordt gemaakt dat er géén vergoeding aan de boer betaald mag worden. Zodra hier iets duidelijk over op papier staat, krijgt u dat te lezen. Niet helemaal duidelijk is op welke gronden deze verruiming heeft plaatsgehad. In elk geval zijn de VBBN, de Vlinderstichting en de Stichting tot Behoud van Natuur en Leefmilieu al jaren geleden met een voorstel tot verruiming naar de toenmalige minister van Landbouw, dhr. Bukman, gestapt, met daarin met name wetsartikelen over 'nectarhoudende planten' ten gunste van vlinders, **honingbijen** en andere insecten. Dus wie weet is deze aanvraag eindelijk gehonoreerd.

Als imkers gebruik willen maken van de mogelijkheid om bij een braakleggende boer hun bijen te plaatsen, moeten zij toch met de boer goede afspraken maken over het dragen van de meerkosten voor zaad, en zwart op wit stellen dat de boer er geen cent aan verdient. Zeker omdat de tekst van de regeling op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden, en niet alle Districts Bureau Hoofden blijkbaar op de hoogte zijn van de preciese regeling. Anders zou hij misschien een heel kleine kans hebben om zijn subsidie in gevaar te brengen en dan gaat het om een bedrag van soms wel f120.000 per bedrijf. Dat kunnen wij als imkers natuurlijk niet opbrengen. Maar het is een absoluut fabeltje dat imkers geen gebruik meer zouden kunnen maken van de onafzienbare velden phacelia, bladramenas en andere bijennengsels, die wij in onze fantasie voor ons zien.

De letterlijke tekst uit de folder 'Braakleggen 1995, Regeling steunverlening producenten akkerbouwgewassen. Algemene regeling' luidt: 'U mag niet 'op enig moment' direct of indirect financieel voordeel van braakpercelen behalen, behalve bij percelen die met een non-food/non-feed gewas zijn ingezaaid.'

Voor deze laatste gewassen geldt dat ze verkocht mogen worden, waarbij de boer en de koper/verwerker allerlei formulieren moeten invullen, met als bijlagen facturen en betalingsbewijzen.

De informatie voor dit artikel is nagetrokken bij het Landbouwschap, bij de NLTO en bij het Noordelijk Agrarisch Innovatiecentrum, de initiatiefnemer tot de inzaai van 120 ha phacelia in Noord-Oost Groningen.

Bloeiende bermen

In gebieden waar niet of nauwelijks van de braaklegregeling wordt gebruik gemaakt, kan een ander initiatief een

goede aanvulling op de drachtweide bieden.

Op Schouwen-Duiveland is een project gestart van bloeien-de bermen. Daartoe heeft men contact gezocht met veer-tien boeren in een bepaalde streek, met het verzoek om hun bermen beschikbaar te stellen voor inzaai met bloeiende-plantenmengsels. Dit heeft geresulteerd in twaalf deelnemende boeren met een totale bermten-gte van twaalf kilometer bij vier meter breed. Hier is een fietstocht langs uitgezet, door de VVV zijn folders uitgegeven en als klap op de vuurpijl krijgen de boeren een vergoeding van 40 cent per vierkante meter, waarvan driekwart door het Rijk wordt betaald, en de rest door de provincie, de gemeente en het waterschap. Er is voor de helft gebruik gemaakt van cultuurzaden, zoals gele mosterd, bladramenas en teunisbloem, voor de andere helft is wilde-bloemenzaad gebruikt. De bermen worden niet bespoten en bemest, en tot september wordt er niet op gereden. De deelnemende boeren zijn enthousiast. Niet bekend is of ook imkersverenigingen in de omgeving zijn ingeschakeld. Dat is natuurlijk geen enkele reden waarom niet een imkervereniging in zijn eigen buurt een dergelijk project kan starten. Zeker gezien het feit dat er subsidie voor wordt verstrekt.

In zo'n bloeiende fietsroute kunnen ook andere activi-teiten worden opgenomen, bijvoorbeeld een bezoek aan een boerenbedrijf, een kaasmaker, een molen of een bijen-stal en ook kan er een verkooppunt van regionale produk-ten (o.a. honing) worden opgenomen. Recent onderzoek onder de Nederlandse boeren heeft uitgewezen dat er een groeiende vraag is naar regionale kwaliteitsprodukten: kaas uit eigen streek, melk rechtstreeks van de boer. En daar hoort natuurlijk ook echte - noem maar wat - Wageningse honing bij. In Frankrijk staan de 'routes nationales' vol met stalletjes 'produits regionaux'. Ik wil u als algemeen secretaris van de VBBN graag bijstaan bij het schrijven van brieven naar de overheid, het opstellen van folders en het verstrekken van informatie in het algemeen. De eerste contacten moeten uiteraard op plaatselijk niveau worden gelegd. Succes verzekerd, zou ik haast zeggen.

Het HB op toernee

Heyta van der Reijden-Rynja

Op uitnodiging van Bert van Westreenen, de bestuurs-secretaris, werd de HB-vergadering van 14 juni jl. gehouden in Borculo, waar Bert bijna is uitgewerkt op het gemeentehuis.

Het gemeentehuis van Borculo is een bijzonder gebouw. Het is 'organisch' gebouwd door de inmiddels beroemde architecten Alberts en Van Huut, die ook onder meer het NMB-gebouw in Amsterdam en het gebouw van de Gasunie in Groningen ontworpen hebben. Organische architectuur is ontstaan uit de toepassing van anthroposo-fische principes in de bouw. Antroposofie is een levens-houding die is ontwikkeld door de Oostenrijkse schrijver en filosoof Rudolf Steiner (1861-1925), en is in praktische zin vooral bekend vanwege de biologisch-dynamische landbouw en het Vrije-schoolonderwijs. Er zijn ook veel toepassingen in de kunst, met name de architectuur. Organische architectuur probeert het wezenlijke van de

natuur uit te beelden in natuurlijke vormen. Ook vormen kleur, vorm en afmeting van een gebouw een harmonisch verband, en wel op zo'n manier dat de mens, die zich erin bevindt, het als zeer prettig ervaart. 'Het gebouw zit als een ruimvallende jas om je heen', aldus Bert. Volgens antroposofische principes wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van natuurlijke materialen: baksteen, hout en natuursteen.

In de natuur komen geen hoeken van 90° voor, en die worden ook zoveel mogelijk vermeden in een organisch gebouw. Kamers hebben vaak verspringende wanden, de gangen lijken te kronkelen, de plafonds zijn schuin en soms zijn de ramen op verschillende hoogtes geplaatst. De kleuren van het interieur - vloerbedekking, wanden, deu-ren en kozijnen, maar ook de stoelen en de tafels - zijn harmonisch op elkaar afgestemd en uitgevoerd in pastel-tinten, en ook het vele groen binnen het gebouw valt op. Het geheel maakt een bijzonder rustgevend indruk, en dat is ook de ervaring van de mensen die er werken.

De tweede reden om ons naar Borculo te halen was voor Bert de aanwezigheid van de wilde-plantentuin van frater Jeroen. Deze tuin is opgezet uit liefde voor de natuur en de insectenwereld, en is in acht jaar uitgegroeid tot een waar lustoord voor vlinders, hommels, honingbijen; maar ook veel soorten vogels, reeën en - helaas - mollen hebben het bijzonder naar hun zin.

De tuin wordt verzorgd door frater Willibrordus, de assistent en opvolger van de twee jaar geleden overleden frater Jeroen. Frater Willibrordus is imker, en laat dat tijdens zijn rondleiding ook regelmatig blijken, maar bovenal is hij natuurliefhebber en hij kan daar boeiend over vertellen. Zoals de manier waarop hij aan zijn bijnaam 'frater Witbol' is gekomen: In de wilde-plantentuin worden zoveel mogelijk verschillende bloeiende planten verzameld. Ook gras heeft vele verschijningsvormen, en frater Jeroen was altijd op zoek naar nieuwe grassoorten. Op een keer introduceerde hij de 'witbol' in de tuin, een algemeen in wegbermen voorkomende grassoort met een volle witte bloeiwijze. Het eerste jaar bleef het gras beperkt tot een kleine pol, een jaar later groeide het uit tot een flinke plak en nog een jaar later dreigde de witbol de hele tuin te overwoekeren. Frater Jeroen heeft toen een hele winter besteed aan het uitgraven van de uitlopers, en dacht in het voorjaar de plaag bestreden te hebben. Maar nog steeds duiken er hier en daar in de tuin plotseling witbollen op. Zo kan het gebeuren dat frater Willibrordus midden in een boeiend betoog plotseling in een planten-groep verdwijnt om met een triomfantelijk gezicht weer op te duiken met een boosdoener in zijn handen. Vandaar: frater Witbol.

In de tuin groeien voornamelijk inheemse 'nuttige' plan-ten: kruiden, nectar- en pollenleverende planten en waardplanten voor diverse vlinders (brandnetels bijvoor-beeld). Deze planten staan niet netjes in perkjes zoals dat in de meeste drachtplantentuinen het geval is, maar staan ordeloos verspreid tussen diverse soorten gras, zuring en wat in de wandeling 'onkruid' wordt genoemd. De lupinen en de klapprozen vallen meteen op, net als het vak vol slangekruid waar - ondanks de gestaag vallende regen - verschillende hommelssoorten druk op vlogen. Maar soms moest je echt zoeken om tussen het gras bijvoorbeeld een veld Veronica te ontdekken, of het

driekleurig violtje. En de frater liet ons maar raden naar namen en de herkomst. Hoe kwam de kattendoorn aan haar populaire naam 'boerenjongensverdriet'? Frater Jeroen was van boerenafkomst, en werd in de vakanties altijd het land opgestuurd om onkruid te verwijderen. Kattendoorn was daar één van: een onschuldig uitziende plant, die echter later in het jaar venijnige doorns krijgt en door het vee wordt gemeden. De plant groeit dan enorm uit en dat kost natuurlijk grasland. Dus tot hun grote verdriet werden de boerenjongens belast met het verwijderen van de stekeligheden. Groot was dan ook de verbazing van de andere fraters dat uitgerkend deze plant een plaats kreeg in de wilde-plantentuin.

Eén van de taken van frater Willibrordus is het in toom houden van de verschillende plantensoorten in de tuin. Wieden of schoffelen is er nauwelijks bij, omdat de hele grond bedekt is. Voor de bestrijding van sommige grassen heeft hij de hulp ingeroepen van de grote ratelaar, een halfparasiet die zich hecht aan de wortels van grassen, en er nog leuk uitziet ook.

Sinds kort heeft de tuin ook een nieuwe bewoner: er zijn wat orchideetjes opgekomen. Dit werd in de plaatselijke krant aangekondigd alsof er een tropische bloemenzee was ontstaan, en het bezoek stroomde dan ook toe. Het gaat echter om een gevlekte orchis, voor natuurliefhebbers het neusje van de zalm, maar orchideeënkwekers kunnen zich bekocht voelen als ze een plantje van 10 cm zien.

De frater houdt ook bijen. Die vinden genoeg voedsel op het terrein, maar omdat frater Willibrordus het onderwijzen niet kan laten, heeft hij tevens een voerakkertje aangelegd, waarop een enorme verscheidenheid aan drachtplanten is samengebracht en waar hij de bezoekers erop wijst dat ze met weinig moeite een grote bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de bijenweide. Ook heeft de frater een klein vlinderkastje gebouwd, waar hij rupsen van o.a. het oranjetipje heeft verzameld. Die kunnen daar rustig gaan verpoppen, en volgend jaar worden ze weer losgelaten in de tuin. Ook deze vlinderpoppen gebruikt hij als educatief materiaal. Van een bezoeker kreeg hij eens een kistje, gevuld met rietbundels. Dat heeft hij opgehangen op een zonnig plekje. Het eerste jaar kwam een enkel metselbijtje haar eitjes leggen, het jaar erop kwamen er al meer en dit jaar dacht hij dat er een zwerm op neerstreek, zoveel bijtjes wisten de weg naar het nestkastje te vinden.

De hele middag stroomde de regen neer, zelfs de frater had niet voldoende invloed 'daarboven' om het te laten stoppen. Maar ondanks dat, was het met een warm gevoel dat we afscheid namen van de bijzondere tuin en haar boeiende behoever, frater Willibrordus.

Een bezoek aan de tuin is zeer de moeite waard, zeker als het weer een beetje meewerkt.

Afspraken kunt u maken met frater Willibrordus (J. Hilhorst), Alexandrinalaan 13, 7271 NN Borculo, tel. fraterhuis: 05457-71855.

Verslag HB-vergaderingen

Heyta van der Reijden-Rynja

De juni-vergadering vond plaats in Borculo, de woon- en werkplaats van dhr. Van Westhreenen (zie 'HB op toernee' in dit nummer). In juli zal het HB een bezoek brengen aan Rijk Zwaan in De Lier, de werkgever van het HB-lid Bas van Kuijk.

Terugblik op Algemene Ledenvergadering

Over het algemeen is de vergadering als positief ervaren, maar niet erg spannend. De verhalen van mw. Bos en van dhr. Lems werden positief gewaardeerd. Het HB stelt voor in het vervolg een strakker tijdschema te hanteren met een maximum spreektijd per onderwerp. Vanuit diverse subverenigingen is het verzoek binnengekomen voor een pauze halverwege de vergadering.

Vergadering groepen/HB op 22 april

Met de groepen is gebrainstormd over de toekomst van de bijenhouderij. De volgende punten kwamen naar voren:

- Zou de VBBN een taak kunnen hebben in het onderhouden van de contacten met de universiteiten, bijvoorbeeld door nieuw onderzoek aan te moedigen.
- Het moet duidelijk zijn wat de maatschappelijke functie van imkers is: hobby of beroep.
- Veel bijenhouders, vooral in de stedelijke gebieden, zijn meer natuurbeschermer.
- De VBBN moet een platform zijn voor alle imkers die hun hobby willen beoefenen.
- Het maandblad moet de verschillende groeperingen vaak aanspreken.
- Wat zou de rol van 'praktisch imker' kunnen zijn, analoog aan de Duitse 'Imkermeister'.
- Onderwijs blijft prioriteit nummer één.

Registratie

De Bedrijfsraad heeft alle bijenteeltorganisaties verzocht te controleren op het gebruik van logboeken bij aan- en verkoop van bijenvolken. Alle HB-leden hebben een aantal markten toegewezen gekregen om te controleren. Bij de markten die tot nu toe zijn gehouden verliep de registratie redelijk tot goed.

Er heeft een vergadering plaatsgevonden met vertegenwoordigers van alle organisaties om te komen tot een eenvormige registratie voor alle imkers. De resultaten zullen op tijd bekend gemaakt worden.

Beleidsplan '96/'97

Er blijkt behoefte te zijn aan een meer lange-termijn beleidsplan. Er moet al worden toegewerkt naar het jubileum in 1997 en een eventuele organisatie van Apimondia in 1999. Het beleidsplan moet in samenhang met het jaarverslag gezien worden. Duidelijker moet de visie van de VBBN naar voren komen. De juli-vergadering wordt geheel aan de opzet van het beleidsplan gewijd.

Commissies

Honing: de voorzitter van de Commissie spreekt haar teleurstelling erover uit dat de nieuwe honingpot zo weinig wordt gepromoot.

Op 21 oktober vindt in het Bijenhuis een studiedag voor honingkeurmeesters en andere geïnteresseerden plaats. In het begin van 1996 wordt een cursus 'honingkunde'

georganiseerd.

Drachtplanten: het overlegorgaan drachtplanten heeft gepleit voor uitbreiding van de regeling 'snelgroeiend bos', met als gevolg dat ook zoete kers, robinia en tamme kastanje mogen worden geplant.

In Noordoost Groningen zijn op initiatief van het Bureau Innovatie Landbouw tientallen hectares phacelia ingezaaid. In Drente is 250 ha snelgroeiend bos geplant, met 10% drachtbomen. Binnenkort wordt met de provincie gepraat over de inzaai van drachtplanten i.p.v. gras als onderbegroeiing bij snelgroeiend bos.

Onderwijs: in samenwerking met de groep Zuid-Holland houdt de commissie op 4 november een themadag in Blijdorp.

De onderwijscoördinatoren van enkele organisaties hebben een gesprek gehad met vertegenwoordigers van STOAS (Stichting tot Ontwikkeling van Agrarische onderwijskunde en Scholing) en AOC's (Agrarische Opleidings Centra) over de toekomst van het bijenteeltonderwijs.

Jubileum: op korte termijn wordt een beslissing genomen over het drukken van het jubileumboek. De diverse offertes zullen nogmaals met elkaar vergeleken worden. Sponsors zijn er nog niet.

Urenverdeling secretariaat. I.v.m. bezuinigingen wordt de algemeen secretaris voor vijf uur ontslag aangeboden ingaande op 1 juli a.s. Het HB kiest ervoor om het secretariaat zoveel mogelijk open te houden, de aanwezigheid van de beide part-time medewerkers wordt zodanig verdeeld dat het secretariaat dagelijks tijdens kantooruren te bereiken is.

Financiën

Er hadden in april nog 300 leden hun contributie niet betaald. Ondanks bezuinigingen in HB-kosten en een deeltijdontslag voor de algemeen secretaris zien de financiën van de vereniging door het teruglopend ledenaantal er niet rooskleurig uit.

Externe contacten

Vlaamse Imkersbond (VIB): op 19 april jl. heeft een formeel gesprek met de VIB plaatsgevonden op de Ambrosiushoeve. O.a. is gesproken over AVB, koningin-teelt en onderwijs. De organisatie van het Apimondiacongres in 1997 door België gaat niet door.

Landbouwschap en Bedrijfsraad: deze vergaderingen vinden plaats op 20 juni a.s. te Tilburg. Onderwerpen: resultaten werkgroep Amerikaans vuilbroed, drachtplantenoverleg en financiering en toekomst Ambrosiushoeve, mede gezien de nieuwe overheidsbezuinigingen op onderzoek.

Bedrijfsmatige imkers (BI): in een gesprek met de BI zijn ideeën over de bijdrage aan de Ambrosiushoeve via de direct betrokkenen naar voren gebracht. De uitwerking volgt nog.

Platform Groen: de organisatie van het Europees Natuurjaar 1995 was erg te spreken over de opzet van het Platform, maar kan er helaas geen subsidie voor beschikbaar stellen. Het Platform heeft aansluiting gezocht met het IVN, KNNV (bekend van het hommelpoort) en de Vogelbescherming, met als doel: natuurontwikkeling in de eigen woonomgeving.

Apimondia: namens de Bedrijfsraad zal Dick Vunderink het Apimondiacongres bezoeken.

In het nog prille imkerseizoen moesten wij afscheid nemen van onze vriend en collega-imker

TENG VOSSEN

Te vroeg. Er stond nog zoveel op zijn programma: want als we aan Teug denken, denken we aan het verzorgen van zijn bijen en die van anderen, aan 't regelen van bestuiving, 't verdelgen van wespen indien noodzakelijk e.d. Hij moest het de laatste jaren wat rustiger aan doen en had hier duidelijk moeite mee. Teug wilde nog zoveel. Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte toe met dit verlies.

Bestuur en leden LLTB bijenvereniging Nederweert-Ospel

h4>bijen CURSUSSEN

Cursus Verzorgen bijenteelt (voor beginners)

VBBN subvereniging Utrecht start in januari 1996 genoemde cursus. Docent Theo de Ronde, kosten f250.

Inl.: Jannie de Leeuw, 030-937539 (ná 1 okt.: 030-2937539).

Cursus Verzorgen bijenteelt (voor beginners)

Cursus Bedrijfsvoeren bijenteelt (voor gevorderden)

Eerstgenoemde cursus start begin maart 1996, voorwaarde: minimaal 18 jaar oud. De tweede cursus start medio maart 1996, men moet in het bezit zijn van het diploma Verzorgen bijenteelt (beginnersdiploma) of tenminste vijf jaar bijen houden. Beide cursussen omvatten veertig lessen, de kosten bedragen f350. Inlichtingen en aanmelding: LAS Alkmaar, Clusius College, 072-5610934 of bij de LAS Purmerend, Clusius College Purmerend, 0299-423362.

Cursus Bedrijfsvoeren bijenteelt (voor gevorderden)

Het AOC Bostel start genoemde cursus in september 1995.

De cursus omvat veertig lessen, kosten f360,-.

Inl.: W. Westerwoudt, 073-563201 (18.30-19.30 uur).

Cursus Bedrijfsvoeren bijenteelt (voor gevorderden)

VBBN subvereniging Bussum start eind november 1995 bovengenoemde cursus. Kosten f250,-. Inl.: J.M. Verrier, 02159-42127.

Cursus bijenhouden

Voor een ieder die een beginnerscursus heeft gevolgd of al enige jaren zelfstandig imkert en verder wil in de imkerij! Zwaartepunten in de cursus: het bijenvolk als totaal organisme; selectie en teelt van vooral zachtaardige bijen met aangepaste bedrijfsvoering; het reizen met bijen; bestuiving; dracht; honingverwerking; andere bijenprodukten. De wereld van de honingbij m.b.v. moderne instructiemiddelen. De cursus wordt gegeven door gekwalificeerde en ervaren docenten. Voor specifieke onderwerpen worden gastsprekers uitgenodigd. De cursus duurt ca. veertig uur waarvan de helft praktijklessen, en wordt afgesloten met een examen en een overeenkomstig certificaat. De theorielessen starten in januari 1996, in 'De Gouden Leeuw' in Berlicum, op donderdag van 20.00-22.00 uur. De praktijklessen worden in overleg vastgesteld. De cursus kost ca. f175 afhankelijk van het aantal deelnemers, te voldoen na bevestiging van de inschrijving. Aanmelding vóór 1 november 1995 bij de voorzitter van de vereniging: Noël Wijffels, Oude Baan 21a, 5242 HT Rosmalen, 04192-12961 of bij de cursuscoördinator: Jan Charpentier, Laar 45, 5258 TJ Berlicum, 04103-2039.